

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

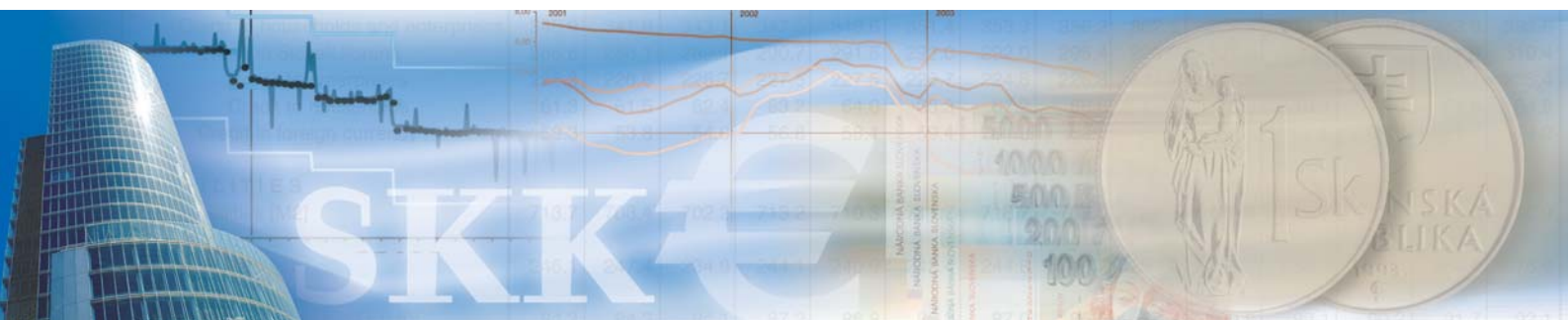

Výročná správa

2006

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Výročná správa

2006

Vydala:

© Národná banka Slovenska 2007

Kontakt:

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Oddelenie komunikácie
tel.: 02/5787 2141, 5787 2146
fax: 02/5787 1128

<http://www.nbs.sk>

*Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie
a nekomerčné účely je povolené
s uvedením zdroja.*

ISBN 978-80-8043-113-6

Obsah

Úvod	6
1 Vonkajšie ekonomické prostredie	11
1.1 Globálne trendy vývoja produkcie a cien.....	11
1.2 Hospodársky vývoj v USA.....	12
1.3 Hospodársky vývoj v Japonsku.....	13
1.4 Hospodársky vývoj v eurozóne	13
1.5 Ekonomický vývoj v členských štátoch EÚ mimo eurozóny.....	17
1.6 Vývoj v krajinách V4.....	20
2 Menový vývoj.....	25
2.1 Zhrnutie	25
2.2 Vývoj ekonomiky.....	27
2.2.1 Vývoj cien	27
2.2.2 Hrubý domáci produkt	32
2.2.3 Trh práce	38
2.2.4 Finančné hospodárenie	40
2.3 Platobná bilancia	41
2.3.1 Bežný účet	41
2.3.2 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	44
2.3.3 Devízové rezervy	46
2.3.4 Zahraničná zadlženosť SR	47
2.4 Verejný sektor.....	48
2.5 Menová politika a menový vývoj	49
2.5.1 Menové agregáty a protipoložky menového agregátu M3.....	50
2.5.2 Štruktúra peňažnej zásoby	51
2.5.3 Pohľadávky peňažných finančných inštitúcií voči súkromnému sektoru	56
2.5.4 Úrokové miery.....	59
2.6 Nástroje menovej politiky	61
2.7 Menový kalendár.....	63
3 Operácie NBS na menové účely, devízové operácie a investičné aktivity pri správe devízových rezerv	67
3.1 Operácie menovej politiky	67
3.2 Devízové operácie	69
4 Dohľad nad finančným trhom	73
4.1 Regulácia finančného trhu na území SR.....	73
4.2 Normotvorná činnosť dohľadu	75
4.3 Povoľovacia činnosť dohľadu	76
4.4 Dohliadacia činnosť dohľadu	78
4.5 Analytická činnosť dohľadu	80
4.6 Vývoj na finančnom trhu v roku 2006.....	81

5 Emisná činnosť a peňažný obeh	87
5.1 Emisia slovenských peňazí.....	87
5.1.1 Stav peňazí v obehu a ročná čistá emisia v SR	87
5.1.2 Štruktúra obeživa a čistej emisie	88
5.1.3 Priemerné hodnoty obeživa	90
5.1.4 Obeživo a niektoré makroekonomické veličiny	91
5.2 Falzifikáty peňazí zadržané na území Slovenskej republiky	92
5.2.1 Falzifikáty slovenských korún	92
5.2.2 Falzifikáty cudzích mien.....	92
6 Platobný styk	97
6.1 Právne a inštitucionálne aspekty.....	97
6.2 Platobný systém Slovenskej republiky	97
6.2.1 Konceptcia platobného styku v SR v súvislosti so zavedením eura	97
6.2.2 Platby realizované prostredníctvom SIPS	98
6.3 Platobné nástroje.....	100
6.4 Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami v oblasti platobného styku	101
6.5 Prípravy na zavedenie eura	103
7 Štatistika	107
8 Zahraničné aktivity	111
8.1 Európska únia	111
8.2 Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami.....	112
8.3 Zahraničné aktivity NBS v oblasti vzdelávania	114
9 Príprava na zavedenie eura	119
9.1 Národný plán zavedenia eura a organizačné prípravy	119
9.2 Hospodárske politiky a maastrichtské kritériá pre zavedenie eura	120
10 Legislatíva	125
11 Inštitucionálny rozvoj	131
11.1 Organizácia a riadenie.....	131
11.2 Ľudské zdroje	131
11.2.1 Personálne zabezpečenie.....	131
11.2.2 Personálny vývoj	133
11.2.3 Odmeňovanie zamestnancov	134
11.2.4 Sociálne náklady	134
11.3 Vzdelávanie	134
11.3.1 Vzdelávanie zamestnancov NBS	134
11.3.2 Vzdelávanie zamestnancov komerčných bánk a iných finančných inštitúcií	135
11.3.3 Interní lektori	136
12 Komunikácia	139
13 Správa nezávislého audítora a účtovná závierka NBS k 31.12. 2006	143
Zoznam tabuliek	174
Zoznam grafov	175
Skratky	177
Slovník	179

Úvod

Úvod

Rok 2006 sa niesol predovšetkým v znamení vysokého ekonomického rastu a parlamentných volieb. Ekonomický rast dosiahol historicky najvyššiu úroveň – ročný rast 8,3 %, ktorá však bude v roku 2007 pravdepodobne prekonaná. Priaznivý ekonomický vývoj sa premietol aj do vývoja na trhu práce, rástla zamestnanosť a klesala nezamestnanosť. Vláda, ktorá vzišla z júnových parlamentných volieb, potvrdila záväzok prijať euro v roku 2009.

Rok 2006 bol druhým rokom realizácie stratégie inflačného cielenia v podmienkach ERM II. Rast spotrebiteľských cien sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zrýchlil. Na zvýšení medziročného tempa rastu spotrebiteľských cien sa podieľalo zrýchlenie dynamiky vo väčšine základných sektorov spotrebného koša. Prevládal vplyv domácich faktorov, hlavne vplyv úprav regulovaných cien. V roku 2006 inflácia prekročila stanovený inflačný cieľ 2,5 %, predovšetkým z dôvodu vývoja cien energií, teda pod vplyvom faktora, ktorý je mimo pôsobenia menovej politiky a predstavuje výnimku z plnenia inflačného cieľa.

S cieľom zmierniť sekundárne efekty rastu cien energií a regulovaných cien, pristúpila Národná banka Slovenska v roku 2006 k postupnému zvyšovaniu základnej úrokovej sadzby celkovo o 1,75 percentuálneho bodu. Realizácia menovej politiky v oblasti kľúčových úrokových sadzieb mala reštriktívny charakter. Nominálny výmenný kurz, s výnimkou krátkeho obdobia okolo parlamentných volieb, sa počas roka 2006 posilňoval. NBS viackrát využila možnosť intervenovať na devízovom trhu, aby korigovala nadmernú volatilitu výmenného kurzu slovenskej koruny a reagovala na vývoj, ktorý nezodpovedal vývoju makroekonomických fundamentov.

Od 1. januára 2006 vykonáva Národná banka Slovenska dohľad nad celým finančným trhom v Slovenskej republike. Vznik integrovaného dohľadu nad finančným trhom bol reakciou na vzájomné prelínanie sa činností jednotlivých subjektov finančného trhu pôsobiacich v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia. Hlavným cieľom integrovaného dohľadu je prispieť k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k jeho bezpečnému a zdravému fungovaniu.

Pre potreby hotovostného peňažného obehu zabezpečila NBS dotlač bankoviek v nominálnej hodnote 20 Sk, 50 Sk, 200 Sk a 500 Sk. Okrem bankoviek zabezpečila aj výrobu mincí v nominálnej hodnote 50 halierov a 1 Sk. V roku 2006 vydala NBS tri druhy pamätných mincí – s motívmi Národného parku Muránska planina, k výročiam Karola Kuzmányho a Mojmíra II. Na zberateľské účely boli vyrobené aj štyri druhy ročníkových súborov obehových mincí.

Národná banka Slovenska pokračovala v plnení úloh vyplývajúcich z Národného plánu zavedenia eura a interného plánu NBS na zavedenie eura a prispela tak k napĺňaniu stratégie prijatia eura. Vykonala revíziu platných právnych predpisov vydaných NBS a týkajúcich sa NBS, ktoré bude treba v súvislosti so zavedením eura novelizovať. Realizovala aj viaceré analýzy v oblasti úprav informačných systémov. Formulovala sa nová koncepcia rozvoja platobného styku v Slovenskej republike do roku 2009. Základnými črtami tejto koncepcie je napojenie sa na európsky platobný systém TARGET2 a vybudovanie nového tuzemského platobného systému. Vypracovali sa detailné analýzy vplyvu zavedenia eura na podniky, bankové a finančné inštitúcie, ako aj obyvateľov.

Slovenská ekonomika prešla od vstupu do ERM II významnými štrukturálnymi zmenami. Postupné zrýchľovanie hospodárskeho rastu a vysoký diferenciál rastu produktivity voči eurozóne viedli k výraznému posilneniu rovnovážneho výmenného kurzu. Vytvorili sa tým podmienky na revaluáciu centrálnej parity, ktorá je základom na posudzovanie plnenia kurzového maastrichtského kritéria pre zavedenie eura. Na žiadosť Slovenska sa po dohode členov výboru pre ERM II centrálna parita slovenskej koruny revalvovala s účinnosťou od 19. marca 2007. Nová centrálna parita koruny voči euru bola stanovená na úrovni 1 euro = 35,4424 Sk.

V roku 2006 sa v Národnej banke Slovenska uskutočnil audit riadiacich procesov a činností. Hlavným cieľom bolo vytvoriť nový procesný a organizačný model banky s komplexnou podporou efektívnych informačných systémov, ozdravenou štruktúrou kvalifikovaných zamestnancov a konkurencieschopným systémom odmeňovania. Výstupy auditu sa stali základom na realizáciu postupných zmien smerujúcich k zefektívneniu fungovania vnútorných procesov NBS v budúcich rokoch.

Spolupráca NBS s Európskou úniou, jej členskými krajinami, ale aj nečlenskými krajinami a medzinárodnými inštitúciami sa v roku 2006 zintenzívnila a postupne mení svoj charakter. Slovenská republika sa stala donorskou členskou krajinou Medzinárodného menového fondu a Medzinárodného združenia pre rozvoj. NBS zastupuje Slovensko pri devízových transakciách súvisiacich s finančnou pomocou. V roku 2006 NBS zorganizovala viaceré pracovné stretnutia a vzdelávacie podujatia v rámci ESCB, zahraničnej technickej spolupráce, ako aj zahraničnej technickej pomoci.

Mnohé zaujímavé výzvy stoja pred dvermi. Najvýznamnejšou z pohľadu Národnej banky Slovenska je zavedenie eura a prijatie spoločnej menovej politiky ECB. Doterajší vývoj v oblasti plnenia úloh súvisiacich s úspešným zvládnutím technických príprav na zavedenie eura, ale aj aktuálny odhad vývoja maastrichtských kritérií naznačujú, že Slovensko sa už onedlho zaradí medzi krajiny uplatňujúce spoločnú menovú politiku ECB.

Ivan Šramko
guvernér

Máj 2007